

Bakterier – Former, funktioner og fine navne

Bakterier kan eksistere alene, i klumper eller i kæder. De kan også have forskellige former f.eks. som små **stave**, **kugler** eller **spiraler**. Bakteriers navne er typisk på **latin** og beskriver hvilken **form**, de har. Der findes mange typer bakterier, og derfor kan både nyttige-, fordærvelige- og sygdomsfremkaldende bakterier findes i de former, du ser herunder.

Form

Latinske navn

Stavformet

Bacillus

Kugleformet

Coccus

Kædeformet

Streptococcus

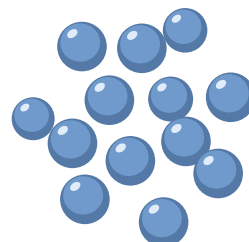
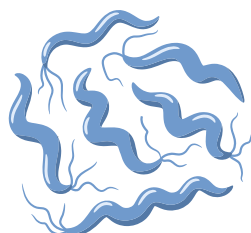
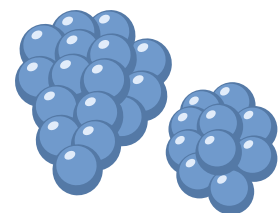
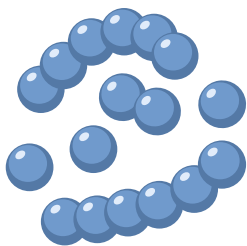
Klumpformet

Staphylococcus

Spiralformet

Spirella

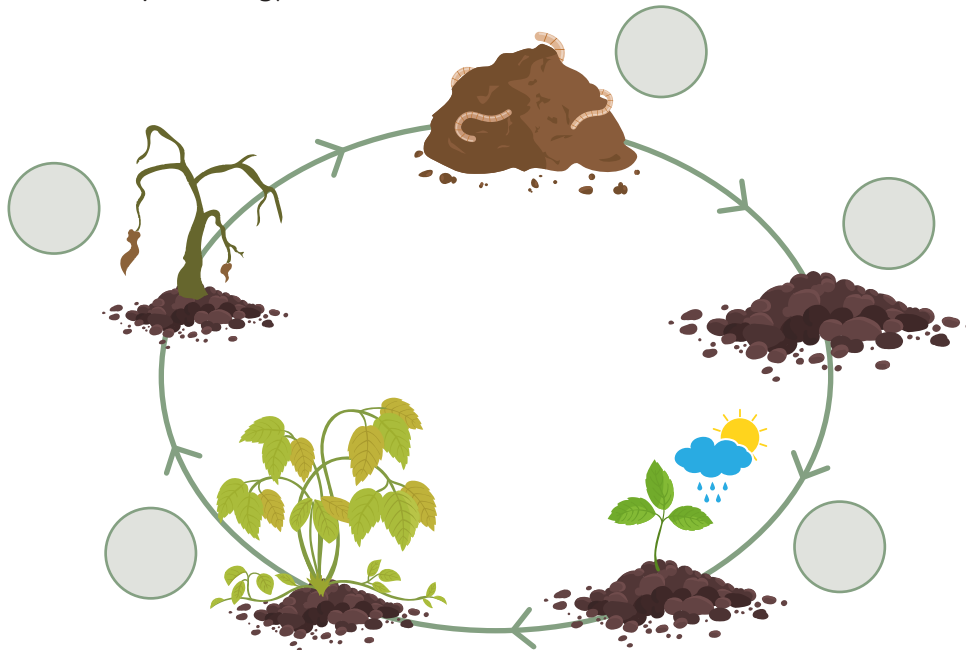
På billederne herunder ser du fem forskellige bakterier. **Kan du, ud fra deres form, gætte, hvad de hedder på latin?** Skriv det latinske navn under den bakterie, du tror, navnet tilhører. Er du usikker på nogle af formerne, så start med at udfylde navnene på de bakterier, du er mest sikker på. Er du stadig i tvivl, kan du snakke med din sidemakker eller spørge din lærer.

Alle bakterier, uanset form, har brug for **næring** for at formere sig. Hvis der findes bakterier i vores mad, begynder de at **nedbryde** madens kulhydrater, fedt eller proteiner til energi, som de bruger til at **formere sig**. Når bakterierne findes i naturen, vokser de på døde planter eller døde dyr, som de får næring fra. Men bakterier er også god næring for andre små dyr, såsom **biller, regnorme, bænkebidere og snegle**. På den måde indgår bakterierne i en cyklus, hvor alle dele af kæden er nødvendige for at fuldende cyklussen.

Herunder ser du et eksempel på en **nedbryderkæde** i skoven, hvor bakterier indgår. **På hvilke billeder er bakterierne i gang med at nedbryde naturens elementer, og hvordan hænger billederne sammen?** Skriv de rigtige tal ud fra de rigtige billeder. Opgaven er ikke nem, for som du måske husker, er bakterier så små, at vi ikke kan se dem. Du kan starte med at skrive tallene på de ting, du kan se.

- 1** **Bakterier** får næring ved at nedbryde døde dyr og døde planter.
- 2** **Små nedbrydere** såsom biller, regnorme, bænkebidere og snegle spiser alle de døde planter, som bakterierne vokser på. Planterne kommer ud som afføring.
- 3** **Afføringen** fra de små nedbrydere giver ny næring til jorden.
- 4** **Den nye næring** i jorden gør, at nye planter kan vokse, når de også får sol og vand.
- 5** **Når planten er ved at dø**, vokser der bakterier på planten, og cyklus starter forfra.

Psst... Hvilke typer bakterier, tror du, primært findes i en nedbryderkæde – nyttige, fordærvende eller sygdomsfremkaldende?

Svar: _____